

Utvecklingspolitisk redogörelse för de kommande valperioderna

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet

Kehityspolitiikan ylivaalikautinen selonteko

Selonteossa linjataan Suomen toimintaa ja tavoitteita kehityspolitiikassa ja kehitysyhteistyössä. Tarkoituksena on vahvistaa suomalaisen kehityspolitiikan ja -yhteistyön pitkäjänteisyyttä periaatteiden, arvojen ja tavoitteiden näkökulmasta. Selonteon valmisteluun on osallistunut kaikkia eduskuntapuolueita edustava parlamentaarinen seurantaryhmä.

Kehityspolitiikka on erottamaton osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, joka tähtää turvallisuuden ja hyvinvoinnin vahvistamiseen kansainvälisen yhteistyön keinoin.

Suomen kehitysyhteistyön tavoitteena on kehittyvien maiden oman kantokyvyn vahvistaminen. Suomen vahvuuksiin nojautuvat kehityspolitiikan päätavoitealueet ovat naisten ja tyttöjen oikeudet; koulutus; kestävä talous ja ihmisarvoinen työ; rauhanomaiset, demokraattiset yhteiskunnat; sekä ilmastonmuutos, luonnon monimuotoisuus sekä luonnonvarojen kestävä hallinta ja käyttö. Humanitaarinen apu on itsenäinen osa kehityspolitiikkaa hädänalaisten ihmisten auttamiseksi kriisitilanteissa.

Valtioneuvoston julkaisuja 2021:23, Valtioneuvosto

ISBN 978-952-383-606-8 (PDF)

ISSN 2490-0966 (PDF)

Julkaisun osoite: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-606-8>

© 2021 Ulkoministeriö Helsinki 2021

Kehityspolitiikka, kehitysyhteistyö, kestävä kehitys, kansainvälinen yhteistyö, Suomi, selonteot, köyhyys

Utvecklingspolitisk redogörelse för de kommande valperioderna

I redogörelsen fastställs riktlinjerna för Finlands verksamhet och mål i utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet. Syftet är att stärka långsiktigheten i Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete ur principernas, värderingarnas och målens perspektiv. I beredningen av redogörelsen deltog en parlamentarisk uppföljningsgrupp med representanter från alla riksdagspartier.

Utvecklingspolitiken är en oskiljaktig del av Finlands utrikes- och säkerhetspolitik, som siktar på att stärka säkerheten och välfärden genom internationellt samarbete.

Finlands utvecklingssamarbete syftar till att stärka bärkraften i utvecklingsländerna. De viktigaste utvecklingspolitiska målen, som bygger på Finlands styrkor, är kvinnors och flickors rättigheter; utbildning; hållbar ekonomi och anständigt arbete; fredliga och demokratiska samhällen; klimatförändringen, naturens mångfald samt hållbar förvaltning och användning av naturresurser. Det humanitära biståndet utgör en självständig del av utvecklingspolitiken för att hjälpa nödställda människor i krissituationer.

Statsrådets publikationer 2021:28

ISBN: 978-952-383-686-0 (PDF)

ISSN: 2490-0966 (PDF)

URN-adress: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-686-0>

© 2021 Utrikesministeriet Helsinki 2021 Finland

Utvecklingspolitik, utvecklingssamarbete, hållbar utveckling, internationellt samarbete, Finland, redogörelser, fattigdom

Report on Development Policy Extending Across Parliamentary Terms

The Report on Development Policy sets out the activities and objectives for Finland's development policy and development cooperation. The purpose is to strengthen Finland's long-term approach to development policy and development cooperation from the perspective of principles, values and objectives. A parliamentary monitoring group representing all parliamentary parties took part in the preparation of this report.

Development policy is an integral part of Finland's foreign and security policy, which aims to enhance security and wellbeing through international cooperation.

The objective of development cooperation is to strengthen developing countries' own carrying capacity. Finland's development policy priorities are based on its own strengths, which include the rights of women and girls; training and education; sustainable economy and decent work; peaceful, democratic societies; and climate change, biodiversity and sustainable management and use of natural resources. Humanitarian assistance is an independent part of development policy to help people in distress in the event of a crisis.

Publications of the Finnish Government 2021:29

ISBN: 978-952-383-709-6 (PDF)

ISSN: 2490-0966 (PDF)

URN address: <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-383-709-6>

© 2021 Ministry for Foreign Affairs Helsinki 2021 Finland

Development policy, development cooperation, sustainable development, international cooperation, Finland, reports, poverty

Innehåll

Utgångspunkter	2
1. Stora utmaningar – stora möjligheter.....	5
2. Den finländska utvecklingspolitikens värdegrund	8
3. Målen för hållbar utveckling och Finlands internationella åtaganden visar riktningen för utvecklingspolitiken	9
4. De viktigaste utvecklingspolitiska målen bygger på Finlands styrkor.....	10
5. De humanitära principerna styr nödhjälpen.....	14
6. Utvecklingsarbetet, det humanitära biståndet och fredsfrämjandet kompletterar varandra.....	16
7. Utvecklingspolitiken kan påverka migrationsrörelserna.....	17
8. Finlands utvecklingspolitik ger resultat.....	18
9. Finland agerar långsiktigt och strategiskt.....	19
10. Hållbar utveckling stöds med många finansieringsformer.....	21
11. Hållbar utveckling främjas med innovationer.....	24
12. Verksamheten bygger på goda partnerskap.....	25
13. Genomförandet av utvecklingspolitiken bygger på gemensamt antagna internationella principer.....	31
14. Riskhanteringen och riskpreventionen är effektiv.....	33
15. Kommunikation och global fostran hör till en öppen utvecklingspolitik som kan få samhällets breda stöd.....	34

Utgångspunkter

Enligt 1 § i grundlagen deltar Finland i internationellt samarbete i syfte att säkerställa fred och mänskliga rättigheter samt i syfte att utveckla samhället. Syftet med den här redogörelsen som sträcker sig över valperioderna är att dra upp riktlinjer för Finlands verksamhet och mål i utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet. Syftet är i synnerhet att stärka långsiktigheten i Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete ur principernas, värderingarnas och målens perspektiv. Riktlinjerna i redogörelsen beaktar framtida behov men bygger samtidigt på den starka finländska kontinuiteten och på finländarnas starka stöd för utvecklingssamarbetet. Redogörelsen om principerna över valperioderna främjar en konsekvent utvecklingspolitik och dess genomslag i enlighet med uppdraget i 2019 års regeringsprogram.

Med utvecklingspolitik avses Finlands konsekventa agerande inom alla sektorer för internationellt samarbete och nationell politik som påverkar utvecklingsländernas ställning. I beredningen av redogörelsen deltog en parlamentarisk uppföljningsgrupp med representanter från alla riksdagspartier. Under beredningsprocessen hördes Utvecklingspolitiska kommissionen samt representanter för olika samhällssektorer, och de har också haft möjlighet att kommentera redogörelsen. Målet med beredningen har varit att skapa en övergripande gemensam bild av en sådan utvecklingspolitik som det finländska samhället kan stödja på bred basis.

Genomförandet av riktlinjerna i den här redogörelsen och utvecklingspolitikens och utvecklingssamarbetets målfyllnelse och resultat följs upp och rapporteras i slutet av varje valperiod.

För att säkerställa en hållbar utveckling krävs samarbete

Framtiden är i alla länder och nationer allt mer beroende av den internationella gemenskapens förmåga att tillsammans lösa de historiskt sett betydande problemen. Hållbar utveckling kräver målmedvetna insatser på nationell nivå, men samtidigt har det multilaterala samarbetet i internationella organisationer och stärkandet av det regelbaserade internationella systemet en allt viktigare roll. Även de icke-statliga aktörernas betydelse i främjandet av hållbar utveckling accentueras.

Agenda 2030 och målen för hållbar utveckling är det hittills största, mest övergripande och ambitiösa internationella initiativet för att trygga mänsklighetens framtid och uppnå en global hållbar utveckling. De förändringar som behövs är särskilt stora ur utvecklingsländernas perspektiv, och på grund av coronapandemin har det blivit ännu svårare än tidigare att uppnå målen. Målen anger ändå i alla situationer den rätta riktningen för arbetet för en hållbar utveckling.

Samtidigt krävs en helt ny förmåga att rikta den internationella och nationella kompetensen och finansieringen till stöd

för målen. Behovet av finansiering för hållbar utveckling har globalt uppskattats till flera tusen miljarder euro per år, och en stor del av underskottet hänför sig till utvecklingsländerna. Den offentliga finansieringen av utvecklingssamarbetet är bara en del av denna helhet. Andra finansieringsformer, såsom privata investeringar och lån samt ländernas egen privata finansiering och budgetfinansiering, har en väsentlig roll. Finansieringen av utvecklingssamarbetet är till sin natur synnerligen strategisk och verkningsfull: Med hjälp av den är det möjligt att få till stånd utveckling där ingen annan finansiering finns att tillgå och att stärka styrningen av andra finansieringsflöden till stöd för en hållbar utveckling under svåra och riskfyllda förhållanden.

Utvecklingspolitiken är en del av utrikes- och säkerhetspolitiken

Det globala ömsesidiga beroendet är ett faktum även för Finland. **Välfärden och säkerheten i vårt land är på många sätt kopplade till en hållbar internationell utveckling, det regelbaserade multilaterala systemet och den internationella säkerheten och ekonomin.** Det lönar sig för Finland att vara med i det internationella samarbetet för att hitta lösningar och att nyttja sin kompetens och sina resurser för att lösa globala problem. Framgång i detta arbete stärker också Finland.

Finlands utvecklingspolitik är en oskiljaktig del av vårt lands utrikes- och

säkerhetspolitik, som syftar till att stärka säkerheten och välfärden genom internationellt samarbete. Att främja en hållbar utveckling och stärka det regelbaserade multilaterala systemet med utvecklingspolitiska medel är en viktig och tidsenlig del av utrikespolitiken och det internationella samarbetet. Utvecklingspolitiken är integrerad i Finlands yttre förbindelser, en större helhet som inbegriper de politiska, handelspolitiska och handelsekonomiska yttre förbindelserna och många andra sektors yttre förbindelser. Vi behöver säkerställa att alla sektorer agerar konsekvent och integrerat för att främja samma mål och målen för hållbar utveckling.

Det är viktigt att det finländska samhället deltar på bred front och sektorsövergripande i det internationella arbetet för hållbar utveckling. I Finlands utvecklingspolitik framhävs mångsidiga inhemska partnerskap, i synnerhet med det civila samhället, den privata sektorn, forskningsinstitut och läroanstalter. Finland tar också ansvar genom eget exempel, genom att genomföra målen för

hållbar utveckling enligt Agenda 2030 nationellt och rapportera om måluppfyllelsen, även internationellt.

Hållbar utveckling realiseras bäst i demokratiska länder där rättsstatsprinciperna följs, de samhälleliga institutionerna och det civila samhället fungerar, de mänskliga rättigheterna respekteras och där den ekonomiska politiken och den handelsekonomiska verksamheten stöder målen för hållbar utveckling och skapar anständiga arbetstillfällen. Finland lyfter särskilt fram utvecklingssamarbetet med de minst utvecklade och mest utsatta länderna där behovet av stöd är allra störst.

Finlands utvecklingssamarbete syftar till att stärka bärkraften i utvecklingsländerna. Deras eget ansvar för utvecklingen är centralt. **Utvecklingssamarbetet erbjuder metoder för att lösa utvecklingsproblem, stärka grunden för ekonomin och utveckla skatteuppbörden samt stärka ländernas beredskap att själva sörja för sin välfärd och säkerhet.** Det har också varit Finlands egen historiska utveckling. Även Finland

har fått resurser och kompetens från utlandet som stöd för sin utveckling, och finländare har lämnat landet för att söka skydd eller bättre försörjning utomlands.

Med hänsyn till Finlands resurser och storlek är det viktigt att vi använder våra resurser på ett strategiskt sätt och eftersträvar sådana ändringar på systemnivå som säkerställer både utvecklingssamarbetets verkningsfullhet och effekterna på lång sikt. Verksamheten bör särskilt stödja sig på de av Finlands styrkor som är viktiga för att uppnå de sammankopplade målen för hållbar utveckling.

Det humanitära biståndet utgör en självständig del av utvecklingspolitiken för att hjälpa nödställda människor i krissituationer. De globala humanitära behoven har mångdubblats i och med ökande kriser, långvariga konflikter och naturkatastrofer som till följd av klimatförändringen är mer frekventa och mer destruktiva än tidigare. Finland ger humanitärt bistånd och är aktivt med och försvarar och stärker den internationella humanitära rätten, utvecklar

det humanitära systemet och stärker koherensen i det humanitära biståndet, utvecklingssamarbetet och fredsarbetet.

Finland agerar som en del av det internationella samfundet

Finland har såväl bilateralt samarbete med utvecklingsländer som internationell verksamhet inom ramen för det multilaterala systemet. De nordiska länderna är Finlands närmaste referensländer. **Europeiska unionen och medlemsstaterna är tillsammans den största utvecklingsfinansiären i världen, och som en del av unionen ska Finland aktivt påverka unionens utvecklingspolitik och yttre förbindelser som helhet.** Finland stöder det Team Europe-tillvägagångssätt som etablerades i samband med coronapandemin för att stärka EU:s och medlemsstaternas totala insatser samt göra EU:s roll bättre känd.

FN är hörnstenen i den internationella regelbaserade verksamheten. Finland ska aktivt samarbeta både inom FN-systemet och med internationella institutioner för utvecklingsfinansiering, stödja och utveckla deras verksamhet, delta i deras beslutsprocesser och i sitt agerande ta hänsyn till den hållbara utvecklingens och utvecklingsländernas behov och roller.

Det finländska utvecklingssamarbetet genomförs professionellt, kunskapsbaserat och med hänsyn till utvecklingsländernas behov. Planeringen av utvecklingssamarbetet siktar mot att nå resultat och rikta resurser på rätt sätt. Resultaten mäts med indikatorer och utvärderas och rapporteras regelbundet. Varje regering i Finland är ansvarig inför riksdagen och de finländska skattebetalarna och väljarna för att utvecklingssamarbetet är resultatrikt. Informationen om resultaten behövs också för utveckling och riskhantering. Arbetet i dessa länder, ofta under svåra förhållanden, är både krävande och långsiktigt.

Men utvecklingssamarbetet förnyas också kontinuerligt: Omvärlden förändras och man får tillgång till ny kunskap och kompetens. Det finländska utvecklingssamarbetet är innovativt. Sociala och tekniska innovationer och deras tillämpning har en nyckelposition när det gäller att nå målen enligt Agenda 2030.

1. Stora utmaningar – stora möjligheter

Fattigdomen har under de senaste decennierna minskat globalt och utvecklingsländernas samhällen och ekonomier gått framåt på många sätt. Man har uppnått betydande resultat. Effektivare informationsgång, digitalisering, innovativa lösningar och tillväxt i stora tätorter formar samhällena. Unga afrikaner har lanserat en kampanj i sociala medier om hur Afrika förändrats och moderniserats. Många stater har demokratiserats och blivit öppnare, och grunden för ekonomin har stärkts.

Samtidigt har människor överallt i världen blivit allt mer medvetna om såväl de möjligheter som utvecklingen medför som problemen i sina länder. Förväntningarna hos befolkningarna i utvecklingsländerna och verkligheten under rådande omständigheter kan ligga långt från varandra.

Utmaningarna i utvecklingsländer är enorma. De har globala konsekvenser, även för Finland.

Den globala befolkningstillväxten håller på att plana ut och förväntas till och med avmattas mot slutet av århundradet. Trenden är synlig även i storstäderna i många utvecklingsländer. Samtidigt kan befolkningen öka i snabb takt i många områden, i synnerhet utanför storstäderna. **På befolkningsutvecklingen inverkar framför allt flickornas möjlighet till utbildning, tillgången till tjänster för reproduktiv hälsa och den**

allmänna välfärdsnivån. När befolkningen växer snabbare än ekonomin är det mycket svårt att motarbeta fattigdomen och stärka välfärden.

I många länder kräver befolknings- tillväxten snabba lösningar för att förbättra utbildningen och sysselsättningen av unga. I synnerhet i Afrika träder varje år miljontals unga in på arbetsmarknaden, och sysselsättningsmöjligheterna för dem försämras ytterligare av den ekonomiska recession som följt på pandemin och av svaga arbetslivsförhållanden. För att en god ekonomisk tillväxt ska stärka utvecklingen behöver den också gynna hela samhället genom t.ex. bättre försörjning och ökat skatteutfall. **Klimatförändringen, artdöden, de ökade naturkatastroferna och den växande ojämlikheten samt överskuld-sättningen i utvecklingsländerna gör det svårare att nå målen för hållbar utveckling och ökar instabiliteten.** Det blir svårare att stärka den ekonomiska grunden, och samtidigt försvagas sysselsättningen, näringarna och människornas försörjningsmöjligheter. **Akuta och utdragna konflikter utgör en risk för redan uppnådda utvecklingsresultat,** vänder utvecklingen bakåt, orsakar flyktingskap och hotar försätta hela samhällen i kaos. Konsekvenserna är både regionala och globala.

Under de senaste åren har utvecklingen också varit kraftigt differentierad

både inom och mellan länder: Å ena sidan har den interna ojämlikheten i utvecklingsländer bromsat utvecklingen och den upplevda orättvisan har ökat spänningarna inom samhällena. Å andra sidan har en del av länder lyckats höja sin välfärd, samtidigt som andra kämpar med allt mer djupgående och mångfacetterade problem. Enligt internationella uppskattningar kommer majoriteten av de minst utvecklade länderna på medellång sikt att finnas i Afrika. Instabiliteten blir långvarig i sviktande och konfliktdrabbade länder till följd av interna spänningar, ofta också när utomstående parter driver sina egna intressen och på så sätt förvärrar spänningarna. Avsaknaden av en politisk vision kan samtidigt förhindra lösningar av både konflikter och utvecklingsproblem, vilket i sin tur ökar nöden och flyktingskapet på lång sikt.

Coronapandemin har ökat de socioekonomiska problemen i utvecklingsländerna. Deras förmåga att hantera pandemin och dess ekonomiska konsekvenser och samtidigt klimatförändring, kriser eller flyktingskap är ofta svaga. Möjligheterna till tillräcklig stimulansfinansiering och ländernas allmänna bärkraft varierar i hög grad. I undantagssituationer försvagas de ytterligare av staternas sedan tidigare höga skuldsättning, det svaga ekonomiska läget och sysselsättningen samt bristfällig beredskap inom

Människor överallt i världen har blivit mer medvetna om de möjligheter som utvecklingen medför, men också om sina länders problem.

många samhällssektorer såsom utbildning, tillgång till hälso- och sjukvård och social trygghet. I pandemiläget försvagas samhällets bärkraft förutom av den offentliga skuldbördan också av den privata skuldsättningen och av företagens och hushållens svårigheter att få lån. I arbetet för att åtgärda pandemins konsekvenser har det internationella samarbetet ställt som mål att nå en hållbar utveckling och grön tillväxt och att genomföra nödvändiga reformer, som ett led i återhämtningen efter pandemin. Att eliminera fattigdomen och minska ojämlikheten är centrala mål även i framtiden.

Bekämpningen av och anpassningen till klimatförändringen hör till de viktigaste frågorna som påverkar mänsklighetens framtid. I kombination med miljöns försämrade tillstånd och artdöden orsakar klimatförändringen särskilt stora problem för utvecklingsländerna och prövar deras bärkraft. Klimatförändringen och artdöden undergräver grunden för den ekonomiska verksamheten och har stor inverkan på livsmedels- och näringstryggheten samt tillgången till vatten och energi i många länder. De ökar också flyktingskap, migration, fattigdom, ojämlikhet och konflikter och

även risken för djurburna pandemier. Klimatförändringen påverkar vattnets volym och kretslopp. Sannolikheten ökar för allvarliga vattenrelaterade naturkatastrofer såsom stora översvämningar och exceptionellt långa perioder av torka.

Trots det kan dessa länder vara en viktig del av den internationella lösningen genom att driva en hållbar utveckling och svara på utmaningarna genom att välja klimatbeständiga lösningar som upprätthåller naturens mångfald och minskar utsläppen. Satsningar på ren energi är avgörande. Det kan ändå vara svårt för de fattiga länderna att utnyttja nya lösningar.

Jämställdhet mellan kvinnor och män är en av de mest centrala utvecklingsutmaningarna för mänskligheten och en viktig människorättsfråga. Jämställdhet är viktigt för individens ställning och rättigheter och samtidigt en bra metod för att främja hela samhällets välfärd. Jämställda samhällen är mer stabila och välmående och ofta även i övrigt mer jämlika. Länder där även flickor har möjlighet att utbilda sig och skaffa sig ett yrke klarar sig bättre i snitt. Kvinnors deltagande i den ekonomiska verksamheten på lika villkor ökar jämlikheten,

minskar fattigdomen och stärker den inkluderande ekonomiska tillväxten.

De olika delarna av jämställdheten påverkar varandra. När kvinnor kan välja när de får barn, och hur många, ger det bättre möjligheter för en socialt, miljömässigt och ekonomiskt hållbar utveckling. Att främja sexuell och reproduktiv hälsa och tillgodose sexuella och reproduktiva rättigheter ger flickor möjlighet att gå ut skolan. Det ger dem i sin tur bättre möjligheter att själva besluta om sitt liv och att som vuxna delta i utvecklingen av samhället och samhällsekonomin via yrken och företagande.

Flickor och kvinnor med funktionsvariation har ofta sämre möjligheter än andra att få utbildning eller hälso- och sjukvård. Det är en stor och brådskande utmaning för dessa samhällen att säkerställa likabehandling och icke-diskriminering.

En väsentlig förutsättning för utveckling är **högklassig utbildning som är tillgänglig för alla**. Även om majoriteten av världens barn numera får börja i skolan är det i många länder vanligt att skolgången avbryts, i synnerhet bland flickor. Dessutom förekommer fortfarande stora problem med utbildningens kvalitet och likvärdighet. Ofta lär sig

barnen inte ens grundläggande färdigheter i skolan. Utbildningens svaga kvalitet har ofta att göra med brister i lärarnas utbildning och kunnande, inlärningsomständigheterna och tillgången till undervisningspersonal. Barn, inklusive barn med funktionsvariation och barn och unga i de fattigaste länderna, i konflikt- och krisdrabbade områden och i glesbygden, har inte lika möjligheter till utbildning. Coronapandemin har förvärrat utbildningskrisen i många utvecklingsländer. Ofta saknas beredskap för digital undervisning.

Utbildning är ett nödvändigt steg för att stärka sysselsättningen och jämlikheten i dessa länder. **De ungas** andel av befolkningen i utvecklingsländerna ökar. Det är särskilt viktigt att stärka deras **sysselsättning**, delaktighet och möjligheter att påverka sitt eget liv och beslut som gäller dem själva. Utbildningen stöder förmågan hos ekonomierna i utvecklingsländerna att skapa arbetstillfällen, vilket är en väsentlig utvecklingsutmaning långt in i framtiden. Med hjälp av anständigt arbete minskas fattigdomen

och ojämlikheten och skapas förutsättningar för en bättre framtid. Detta har en betydande inverkan på välfärden och stabiliteten i samhället och på migrationsrörelsen.

Demokratis och rättsstatens ställning och de mänskliga rättigheterna utmanas mer än tidigare av auktoritära länder och länder med auktoritära tendenser. Detta förekommer också i utvecklingsländer trots att demokratin under de senaste decennierna stärkts i många delar av världen. Framgång i stärkandet av demokratin och rättsstaten stöder på många sätt en fredlig och hållbar utveckling och välfärden i samhällena. Demokratiska rättsstater med högt välstånd visar sig ofta som eftersträfvansvärda exempel och t.o.m. fristäder för medborgarna i auktoritära länder.

Funktionsförmågan hos **det multilaterala och regelbaserade systemet** är viktig när det gäller att lösa internationella problem och främja hållbar utveckling. Det multilaterala internationella systemet, FN:s handlingsförmåga och folkrätten har utmanats på många sätt.

Brotten mot folkrätt, inklusive medvetna överträdelser av statens suveränitet, de mänskliga rättigheterna och den humanitära rätten, har ökat. Samtidigt har det blivit vanligare att driva nationella intressen på bekostnad av internationella förpliktelser och det internationella multilaterala systemet.

Mänskligheten är allt mer beroende av sin förmåga att lösa de centrala globala problemen genom multilateralt samarbete och sin förmåga att trygga fred och välfärd med iakttagande av folkrätt och FN:s stadga. Därför är det avgörande att ha en konstruktiv attityd till multilateralt samarbete, iakttä folkrätt och vidta åtgärder för att hitta gemensamma lösningar på de svåraste problemen.

2. Den finländska utvecklingspolitikens värdegrund

Finlands utvecklingspolitik bygger på en internationellt överenskommen och finländsk värdegrund som främjas både nationellt och i samarbete med andra länder och institutioner. Viktiga värden är demokratin, rättsstaten och de mänskliga rättigheterna, inklusive lika-behandling, jämställdhet, yttrandefrihet och ett fritt civilt samhälle, liksom även en hållbar marknadsekonomi och hållbar förvaltning och användning av energi och naturresurser. Det är viktigt att värna om dem som har det sämst ställt.

Finlands utvecklingspolitik främjar fred och säkerhet och förebygger konflikter genom att stödja arbetet för att hitta fredliga lösningar och skapa stabila samhällen. Den nordiska samhällsmodellen och det finländska samhällets erfarenheter och tillvägagångssätt, inbegripet utbildning som är tillgänglig för alla och kompetens i fråga om social trygghet och samhällets skyddsnät, är till nytta i lösandet av utvecklingsländernas problem.

Agenda 2030 som antogs gemensamt i FN framhäver människovärdet som grunden för allt. Det bärande temat är att ingen ska lämnas utanför (*"leave no one behind"*).

**Finlands
utvecklings-
politik baserar
sig på de
mänskliga
rättigheterna.**

Finlands utvecklingspolitik baserar sig på de mänskliga rättigheterna. Enligt FN:s deklaration om de mänskliga rättigheterna föds alla människor fria och lika i värde och rättigheter. De mänskliga rättigheterna gäller alla människor. Miniminivån på de mänskliga rättigheterna tryggas genom internationella och regionala överenskommelser. Tillgodeendets av de mänskliga rättigheterna

är ett centralt mål i utvecklingspolitiken. Ambitionen är att stärka människornas förmåga att identifiera, kräva och utöva sina rättigheter samt myndigheternas förmåga att respektera, främja och skydda de mänskliga rättigheterna och säkerställa att de tillgodoses, inklusive barnets rättigheter. Skyddet och stödet för människorättsförsvarare är en central del av Finlands utvecklingspolitik. Även arbetet mot människohandel utgår från de mänskliga rättigheterna.

Icke-diskriminering, likabehandling och delaktighet är centrala principer i Finlands utvecklingspolitik. Rättigheterna för de mest utsatta och i synnerhet personer med funktionsvariation beaktas i all verksamhet och så att även deras möjlighet att påverka i frågor som gäller dem själva tryggas.

Ett annat centralt mål är att säkerställa att utvecklingssamarbetet inte avsiktligt eller oavsiktligt orsakar skada, t.ex. försvagar de mänskliga rättigheterna eller försvårar en hållbar utveckling i klimat- och miljöfrågor (den s.k. *do no harm-principen*), och att alla människor har möjlighet att delta i beslutsprocesser som gäller dem själva.

3. Målen för hållbar utveckling och Finlands internationella åtaganden visar riktningen för utvecklingspolitiken

Finlands utvecklingspolitik styrs av Finlands grundlag och övriga nationella lagstiftning, folkrätt och Finlands internationella förpliktelser och åtaganden. Med hjälp av utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet stärker Finland det regelbaserade internationella systemet och dess rättsgrund samt det multilaterala samarbetet.

Det internationellt överenskomna målet för utvecklingssamarbetet är att eliminera fattigdomen och minska ojämlikheten.

De internationella målen för hållbar utveckling styr den finländska utvecklingspolitiken. Målet enligt Agenda 2030 för hållbar utveckling, som antogs i FN 2015, är en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling samt att eliminera fattigdomen. Ambitionen är att styra in den globala utvecklingen på en väg som är positiv för människorna och jorden och som främjar välfärd och fred.

Agenda 2030 beaktar också den privata sektorns viktiga roll som innovatör, arbetsgivare och finansiär.

Alla länder har förbundit sig vid målen för hållbar utveckling. Finland genomför dem nationellt och tar samtidigt globalt ansvar. Statsministern leder den nationella kommissionen för hållbar utveckling och regeringen svarar för genomförandet av Agenda 2030 och en hållbar utveckling i Finland. Genomförandet följs upp med indikatorer och rapporteras regelbundet till riksdagen. På det internationella planet rapporterar Finland till FN.

I utvecklingsländerna stöder Finland måluppfyllelsen inom Agenda 2030 och hållbar utveckling genom utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete och genom åtgärder för hållbar utveckling i utrikespolitiken, de ekonomiska yttre förbindelserna och på det nationella planet.

Som ett svar på Agenda 2030 upprättade Europeiska unionen och dess medlemsstater, inklusive Finland, år 2017 en strategisk plan för EU:s utvecklingspolitik. EU bedriver utvecklingspolitik enligt denna s.k. europeiska konsensus för att eliminera fattigdomen och främja en hållbar utveckling. Finland jobbar aktivt inom både EU och den nordiska referensramen för att främja hållbar utveckling.

Klimatavtalet från Paris, som antogs 2015, och andra internationella miljöavtal såsom konventionen om biologisk mångfald är rättsligt förpliktande för Finland och viktiga i främjandet av hållbar utveckling. Finland stöder klimatåtgärder i utvecklingsländerna med utvecklingssamarbetets medel och inom ramen för utrikes- och utvecklingspolitiken.

4. De viktigaste utvecklingspolitiska målen bygger på Finlands styrkor

I sin utvecklingspolitik och sitt utvecklingssamarbete satsar Finland särskilt på sådana styrkor som ger god möjlighet att stödja en hållbar utveckling.

Med utgångspunkt i detta allokerar Finland utvecklingsfinansiering samt expert- och påverkansarbete särskilt till följande mål som bygger på Finlands styrkor, ger möjlighet att nå resultat och långsiktiga effekter samt stärker utvecklingsländernas bärkraft.

Kvinnors och flickors rättigheter

Finland främjar kvinnors och flickors rättigheter och ställning bl.a. genom stöd för flickors och kvinnors utbildning, anständiga arbetsplatser för kvinnor samt kvinnors politiska och ekonomiska deltagande, även i beslutsprocesser.

Arbetet för att främja kvinnors och flickors rättigheter och ställning beaktas också som en del av allt övrigt samarbete i anslutning till t.ex. utbildning och digitalisering, ekonomi och försörjning samt samhällsservice och samhällenas

funktion. Andra centrala områden är livsmedels- och näringstrygghet, klimat- och energifrågor samt vatten-, sanitets- och hygienfrågor, och i markförvaltningen synpunkter som gäller kön och funktionsvariation.

Finland stöder tryggheten av kvinnors och flickors, inklusive funktionsvariationer, sexuella och reproduktiva hälsa och rättigheter och deras rätt till högklassiga och icke-diskriminerande tjänster för sexuell och reproduktiv hälsa. Finland strävar efter att kraftigt minska mödra- och barnadödligheten och att främja en övergripande sexualfostran samt mäns och pojkars delaktighet i tillgodoseendet av rättigheterna. Även den finländska kompetensen inom mödra-, barn- och preventivmedelsrådgivning beaktas. Alla dessa åtgärder kopplas samtidigt till utvecklingsländernas mer övergripande hälsopolitik.

Finland arbetar för att kvinnor och flickor, även med funktionsvariation, själva ska få bestämma om sin egen kropp och leva utan att bli offer för våld, utnyttjande och trakasserier. I samband

med detta stöds också åtgärder för att eliminera skadlig praxis, såsom barn- och tvångsäktenskap samt könsstympning.

Finland främjar en sådan lagstiftning och politik i utvecklingsländerna som förbättrar tillgodoseendet av kvinnors rättigheter och stöder ovannämnda mål.

Stärkandet av kvinnors och flickors rättigheter och ställning förutsätter att Finland också bedriver globalt påverkansarbete. Samhällets beredskap att förändra befintliga strukturer och attityder har en avgörande roll när det gäller att nå målet. Framgång förutsätter att också män och pojkar deltar.

Utbildning

Det finländska utbildningssystemet är högt uppskattat världen över, vilket medför en möjlighet och skyldighet att delta långsiktigt i arbetet för att lösa den globala utbildningskrisen. Målet med den finländska utbildningssektorns utvecklingspolitik är att flera ska ha tillgång till högklassig grundläggande utbildning samt utbildning på andra stadiet

och yrkesutbildning, särskilt flickor och utsatta barn och unga. Med Finlands stöd stärks såväl inklusionen i utbildningssystemen som utbildningens kvalitet och inlärningsresultaten.

Finland har också hög kompetens i utvecklingen av t.ex. lärarutbildningen, skolmåltiderna och skolhälsovården, och även i digitalt lärande som har stor betydelse som motor för utvecklingen och som särskilt accentueras under svåra förhållanden såsom kriser och pandemier.

Hållbar ekonomi och anständigt arbete

Finland främjar stärkandet av utvecklingsländernas ekonomier på ett hållbart sätt. Det handlar om att stärka den ekonomiska grunden, och investera tillräckligt, för att nå en hållbar utveckling. Finland strävar efter att en allt större del av mänskligheten ska ha möjlighet till anständigt arbete, näringar och försörjning, med särskild fokus på kvinnornas och de ungas samt de fattigaste och mest utsatta befolkningsgruppernas ställning. Målet är att företagen i dessa länder ska kunna växa och utveckla ansvarsfull affärsverksamhet genom att skapa anständiga arbetsplatser, vilket

gör den ekonomiska grunden mångsidigare och främjar den lokala produktionen av varor och tjänster. Detta förutsätter också investeringar i högklassig infrastruktur och förbindelser. Finland stärker kvinnornas roll i ekonomin med särskild fokus på att eliminera diskriminerande strukturer och hinder för deltagande.

Finland strävar efter att regeringarna i utvecklingsländerna ska bedriva en näringspolitik som stöder den privata sektorn samt främja ansvarsfull företagsverksamhet och verksamhetsmiljöer som uppmuntrar till innovation. En stor del av näringarna och arbetsplatserna är förknippade med jordbruk och livsmedelsproduktion, vilket i sin tur förutsätter lösningar i frågor som gäller markförvaltning och marknadstillträde. För Finland är det viktigt att utvecklingsländerna främjar anständiga arbetsförhållanden och respekten för de grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet som tryggar dem.

Finland främjar innovationsverksamhet, digitalisering och internationella innovationspartnerskap i dessa länder genom att skapa metoder och lösningar för att nå målen för hållbar utveckling.

I Finlands verksamhet beaktas att grunden för en hållbar ekonomi i

utvecklingsländerna allra bäst kan stärkas under förhållanden där samhällets institutioner och rättstatsutveckling samt tillgången till utbildning, social trygghet, hälso- och sjukvård och andra tjänster stärks och förbättras.

Välståndet kan inte öka utan utrikeshandel. Finland stöder deras beredskap att ansluta sig till internationella värdekedjor, delta i regionalt ekonomiskt samarbete och bedriva utrikeshandel på ett sätt som iakttar reglerna för internationell handel och involverar dem i upprättandet av dessa. Förmågan att bedriva utrikeshandel, och även handelspolitiska åtgärder såsom frihandelsavtal, är en viktig del av utvecklingen av utvecklingsländernas ekonomier och samhällen. Detta stärker deras förmåga att bidra till den internationella ekonomin och värdekedjorna.

Finland agerar konsekvent inom handelspolitiken genom att främja och följa upp genomförandet av målen för hållbar utveckling i EU:s handels- och partnerskapsavtal. Dessutom stöds uppkomsten av fungerande och ansvarsfulla arbetsmarknader samt förbudet mot tvångsarbete och barnarbetskraft. Finland arbetar för ett multilateralt reglerat, rättvist och balanserat system för investeringsavtal

Finland stöder den offentliga förvaltningens kapacitet, transparens och ansvarstagande.

så att utländsk direktinvestering kan följa principerna för hållbar utveckling.

Måluppfyllelsen på landsnivå förutsätter att det internationella samarbetet säkerställer att reglerna för internationell handel, investeringar och beskattning stöder en ansvarsfull och hållbar affärsverksamhet. Finland strävar efter att de internationella normerna för ansvarsfull företagsverksamhet ska bli bättre kända och genomförandet av dem följas upp. Den bindande regleringen av företagsansvaret utvecklas i samarbete med näringslivet och det civila samhället som ett led i reformarbetet inom EU, FN och OECD.

Särskilt värdefullt är det att Finland delar erfarenheter av sina styrkor inom ekonomin: Vitala uppstarts-ekosystem, cirkulär ekonomi, hållbara förbindelser, smarta elnät och förnybara energiformer, de små och medelstora företagens viktiga roll, kvinnors företagande och ansvarsfull företagsverksamhet.

Fredliga och demokratiska samhällen

Finland agerar övergripande och konsekvent för att främja en fredlig och demokratisk samhällsutveckling som bygger

på rättsstatsprincipen och god förvaltning.

Som ett led i utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet främjar Finland den demokratiska utvecklingen och rättsstatsutvecklingen i samhällena. I detta syfte stöds demokratiseringen av politiska institutioner samt rättsstaten, dess lagstiftning och institutioner och deras funktionsförmåga så att individernas tillgång till rättsskydd samtidigt förbättras. Framgång i arbetet och hållbara förändringar förutsätter en djup förståelse för lokala förhållanden, särskilt när man arbetar i bräckliga och konfliktladdade situationer.

Finland stöder den offentliga förvaltningens handlingsförmåga och god förvaltning, som inkluderar en öppen, transparent, effektiv och ansvarsfull offentlig sektor, samt utvecklingen av skatte- och budgetsystemen och deras förvaltning så att beskattningen blir mer rättvis och effektiv och utvecklingsländerna allt bättre själva kan finansiera sina offentliga tjänster och andra offentliga utgifter samt genomföra tjänsterna på lika villkor.

I Finlands utvecklingspolitik ingår att stödja fredlig konfliktlösning och förebyggande av väpnade konflikter

samt inkluderande fredsprocesser och nationell dialog.

Att minska straffriheten för de allvarligaste internationella brotten och främja rättsmekanismerna i övergångsskedet är centrala förutsättningar för hållbar fred och utveckling. Med hjälp av utvecklingspolitiken stärks också staternas beredskap att förhindra och bekämpa omfattande och grymma brott. Stärkandet av rättsstatsstrukturerna, de mänskliga rättigheterna och det civila samhället har en nyckelposition även ur denna synvinkel.

Finland förbättrar mötes-, yttrande- och föreningsfriheten samt verksamhetsmöjligheterna för fria, livskraftiga och mångstämmiga civila samhällen. Finland stöder stärkandet av mediernas självständighet och skyddet för visselblåsare och människorättsförsvarare.

I enlighet med Finlands handlingsprogram som utgår från resolution 1325 Kvinnor, fred och säkerhet stöds kvinnors deltagande i fredsprocesser och fredsarbete, och skyddet av kvinnor och flickor samt tillgodoseendet av deras rättigheter stärks. De ungas deltagande i förebyggandet och lösandet av konflikter samt situationerna efter konflikter främjas i enlighet med FN:s säkerhetsråds resolution Unga, fred och säkerhet (2250).

Klimatförändringen, naturens mångfald samt hållbar förvaltning och användning av naturresurser

Finland stöder långsiktigt motarbetandet av klimatförändringen samt klimatanpassningen, en utsläppssnål och klimathållbar utveckling och skyddet för naturens mångfald i utvecklingsländerna.

Finland främjar hållbar förvaltning, användning och skydd av förnybara naturresurser och ekosystem, inklusive skogar och vattenresurser, samt bekämpning av ökenspridning och utarmning av jordmånen. Finland främjar också besöksnäringssåtgärder för att säkerställa en hållbar förvaltning av skogsresurser och strävar efter att allt fler skogar och vattenområden skyddas och förvaltas hållbart. Fredlig förvaltning av gränsöverskridande vattenresurser ingår i Finlands utrikes- och utvecklingspolitik. Finland stöder en hållbar förvaltning och hållbart utnyttjande av mineralresurser.

Finland stärker möjligheterna för människorna i utvecklingsländerna att producera och skaffa säkra, hälsosamma och näringsrika mat. Finland stöder livsmedelsproducenternas möjlighet att ta del av värdekedjor och marknader, så att livsmedelssystemen kan stärkas och därmed förbättra livsmedels- och näringstryggheten och försörjningsmöjligheterna. Lösningar i markförvaltningsfrågor är en del av denna helhet. Finland strävar efter att utvecklingsländernas livsmedelssystem ska vara klimat- och miljövänliga samt ekonomiskt och socialt hållbara. Arbetet beaktar också de ömsesidiga beroendeförhållandena mellan livsmedel, vatten, skog och energi.

Finland stöder förbättrad tillgång till och hållbar användning av säkert dricksvatten till rimliga priser samt förbättrade sanitära förhållanden och hygien, så att människorna i utvecklingsländerna och i humanitära krissituationer åtminstone erbjuds vattenförsörjning på basnivå, toaletter och kunskap och färdigheter i grundläggande hygien. Finlands åtgärder för att nå vattenmålen i Agenda 2030 styrs av Finlands internationella strategi för vattensektorn ”Finnish Water Way”, som godkändes av fem ministerier 2018.

Strategin sträcker sig till 2030. Finland främjar produktionen av och tillgången till säkra och hållbara förnybara energi samt förbättrad energieffektivitet och beaktar i detta arbete den cirkulära ekonomins möjligheter. Med hjälp av Finlands åtgärder kan både den offentliga och den privata sektorn i utvecklingsländerna producera hållbara energilösningar som gynnar samhället på lika villkor, inklusive hushållen och de små och medelstora företagen. Målet är att skapa eller stärka en lokal rimligt prissatt energimarknad på ett hållbart sätt. Inom energisektorn och den cirkulära ekonomin är målet att Finland förbättrar sin förmåga att stödja övergripande lösningar och verksamhetsmodeller.

Klimatförändringen och naturens mångfald granskas som en helhet. Mångsidiga och fungerande ekosystem lagrar kol och behövs för att dämpa klimatförändringen och för att säkerställa livsmedels- och näringstryggheten samt tillgången till ren luft och rent vatten. Att främja miljö, livsmedelsproduktion och hälsa inom ramen för One Health-konceptet är för Finland en metod för att minska risken för pandemier i framtiden.

Finland strävar efter att människornas och samhällenas sårbarhet för extrema väderfenomen och naturkatastrofer ska minska. Med hjälp av väder- och klimatjänster och varningssystem förbättras ländernas beredskap, kriställighet och bärkraft ur klimatförändringens synvinkel, med utgångspunkt i Finlands starka kompetens och breda internationella erfarenhet på området.

Stärkandet av den cirkulära ekonomin beaktas i utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet, inklusive satsningarna på livsmedels- och näringstrygghet, jordbruk och hållbar användning av naturresurser. Hållbar hantering av avfall och kemikalier utgör en väsentlig del av den cirkulära ekonomin.

Genomgående mål och perspektiv

Som **genomgående mål** i sin utvecklingspolitik främjar Finland jämställdhet, likabehandling, en klimathållbar och utsläppssnål utveckling samt miljöskydd med fokus på tryggheten av naturens

mångfald. Dessa mål bygger på principerna för hållbar utveckling, mänskliga rättigheter och klimat- och miljöavtalen, och de främjas i allt utvecklingssamarbete oberoende av sektor.

Utifrån principen om likabehandling stöder Finland självbestämmanderätt för **personer med funktionsvariation** och deras rätt att leva utan diskriminering, stigmatisering och våld. I detta syfte stöds ländernas kapacitet att verkställa inkluderande lagstiftning och utveckling, främjas välfärden för personer med funktionsvariation och stärks verksamhetsförutsättningarna för handikappproblemen. Genom sin utvecklingspolitik främjar Finland att personer med funktionsvariation till fullo och på lika villkor garanteras alla mänskliga rättigheter och grundläggande friheter och att deras människovärde respekteras.

Utöver de genomgående målen uppmärksammar utvecklingssamarbetet också **kriställigheten** i dessa länder, med avseende på bl.a. konflikter och katastrofer, klimatförändringen och miljöns försämrade tillstånd samt hälsohot och epidemier. Finland svarar på dessa omfattande utmaningar genom påverkansarbete och praktiska åtgärder inom utvecklingspolitiken och andra politiska sektorer, eftersom samhällenas allmänna bärkraft är avgörande i hanteringen av krissituationer.

I beredskapen inför och åtgärder mot **pandemier** har Finland kompetens i synnerhet inom hälsosäkerhet, det s.k. One Health-samarbetet, vacciner, hälso- teknik, försörjningsberedskap och miljöförvaltning.

5. De humanitära principerna styr nödhjälpen

Humanitärt bistånd är en självständig del av Finlands utvecklingspolitik. Bistånd ges alltid efter behov, t.ex. i nödsituationer såsom väpnade konflikter, naturkatastrofer och andra katastrofer såsom kriser till följd av farliga smittsamma sjukdomar eller klimatförändringen som FN-systemet, Röda Korsets och Röda halvmånens internationella rörelse eller det mottagande landets egen regering definierar som en humanitär nödsituation.

Målet med Finlands humanitära bistånd är att rädda människoliv under kriser och omedelbart efter dem. Samtidigt är målet att lindra lidandet och den mänskliga nöden med respekt för människovärdet. Finlands humanitära bistånd bygger på internationell humanitär rätt, människorättsavtal och flyktingrätt

samt de humanitära principer som fastställts av FN: humanitet, neutralitet, opartiskhet och oberoende. Finland har förbundit sig att iaktta principerna för gott humanitärt bistånd, som biståndsgivarna tillsammans avtalat om.

I sitt humanitära bistånd prioriterar Finland en mångårig och oreserverad allmän finansiering som ger möjlighet att effektivt och strategiskt hjälpa människor i nöd. Med hjälp av biståndet säkerställs tillräcklig förmåga att reagera även i akuta kriser såsom naturkatastrofer.

Finland deltar aktivt i utvecklingen av det internationella systemet för humanitärt bistånd. I all humanitär verksamhet är det viktigt att ta hänsyn till de allra mest utsatta, såsom kvinnor, flickor och personer med funktionsvariation. Lokala aktörer har en central roll i biståndsarbetet.

Finland stärker och försvarar den internationella humanitära rätten. Humanitärt arbete bedrivs under allt farligare förhållanden. De avsiktliga attackerna mot biståndsarbetare och civila objekt såsom skolor och sjukhus har ökat. För att man ska kunna hjälpa nödställda måste hjälpen nå fram i rätt tid och utan hinder. Skadliga konsekvenser av åtgärder och tvångsmedel mot terrorism för den humanitära verksamheten ska undvikas.

6. Utvecklingsarbetet, det humanitära biståndet och fredsfrämjandet kompletterar varandra

Den internationella gemenskapen har inte tillräckligt effektivt kunnat svara på de utmaningar som orsakas av klimatförändringen, miljöns försvagade tillstånd samt konflikter, terrorism, naturkatastrofer och epidemier, och inte heller i tillräcklig mån lyckats stärka samhällenas bärkraft. Sådana enorma problem och extrem fattigdom samt risker i anslutning till mänskliga rättigheter förekommer särskilt i utvecklingsländer som lider av utdragna kriser och konflikter.

För att lösa dessa problem styrs verkställigheten av Finlands utvecklingspolitik av ett s.k. trippelnexus, som gör utvecklingssamarbetet, det humanitära

biståndet och fredsprocesserna enhetliga, inbördes kompletterande och resultatrika. Aktörernas gemensamma strategiska läges- och riskanalyser är ett centralt medel. Genom att samordna olika aktörers styrkor säkerställs att förfaringssättet är övergripande på det sätt som särskilt krävs under svåra förhållanden. Ett väl samordnat förfaringssätt effektiviserar resursanvändningen och förbättrar väsentligt biståndets resultat och genomslag i bräckliga situationer och konflikter. Med hjälp av det kan man också snabbare hitta en övergripande lösning på situationen i landet och stärka landets egen bärkraft.

Verksamheten måste också vara konfliktsensitiv, vilket innebär förmåga att förstå verksamhetsmiljön och dess konflikter och förmåga att anpassa verksamheten på rätt sätt till de rådande förhållandena för att främja en hållbar fred.

Samtidigt är det i det långsiktiga stabiliseringsarbetet i samhällena nödvändigt att förbättra de grundläggande förutsättningarna för ekonomin. Detta innebär att höja funktionsförmågan och öka arbetstillfällena inom den privata sektorn.

7. Utvecklingspolitiken kan påverka migrationsrörelserna

Människor tvingas fly eller flytta av allt fler orsaker. Migrationsrörelser äger rum inom länderna eller deras närområden, men riktar sig också längre bort, t.ex. mot Europa. De flesta flyktingar flyr inom krislandet eller till grannländer som ofta även de är sviktande stater. Den ofrivilliga migrationen har ökat kraftigt, och internationell statistik visar att antalet flyktingar och internt fördrivna personer är alarmerande högt. Det behövs många olika metoder för att hantera situationen.

Konfliktprevention och fredsfrämjande, krishantering, utvecklingspolitik, klimat- och miljöpolitik och handels-ekonomiskt samarbete är utrikes- och säkerhetspolitiska instrument som mångsidigt och övergripande kan påverka de underliggande orsakerna till migrationen och stödja den regionala stabiliteten och utvecklingen för att minska ofrivillig migration. Utvecklings-samarbetet är ett viktigt redskap för att påverka orsakerna till sådan migration och förhållandena i ursprungs- och transitländerna. En del av kostnaderna för flyktingar i Finland räknas in i anslagen för utvecklingssamarbetet enligt de principer som OECD kommit överens om.

**Finlands
utvecklings-
samarbete
påverkar de
underliggande
orsakerna och
bakgrunds-
faktorerna till
migrationen.**

I migrationsfrågor måste folkrätten iaktas och de grundläggande och mänskliga rättigheterna tillgodoses. För Finland är det viktigt att FN:s globala ramverk om flyktingar och migration verkställs. Ansvaret för flyktingkriserna måste fördelas globalt. Det är viktigt att stödja flyktingarnas värdländer och påverka orsakerna till flykten. Flyktingar ska inte utnyttjas som ett medel för politisk påverkan eller för att undergräva stabiliteten i ett land.

Finlands humanitära bistånd ger skydd, säkerhet och övrig nödhjälp till människor som tvingats fly sina hem. Finlands utvecklingssamarbete bidrar till att påverka de underliggande orsakerna och bakgrundsfaktorerna som leder till migration. När de demokratiska institutionerna och rättsstaten stärks, ekonomin och sysselsättningen förbättras och en hållbar utveckling avancerar i ursprungsländerna stärks deras och närområdenas bärkraft och säkerhet på många sätt så att människorna får bättre möjligheter att bo och arbeta i sina hemländer. Det här har en positiv inverkan på den internationella utvecklingen och säkerheten även i Europa.

8. Finlands utvecklingspolitik ger resultat

Finland mäter, följer upp och analyserar systematiskt utvecklingspolitikens resultat och hur målen uppnås.

Resultatinformation samlas in för alla samarbetsformer. De samarbetspartner som Finland väljer ska ha beredskap och förmåga att mäta och utvärdera resultatet av sin verksamhet. Vid behov får samarbetspartnerna hjälp med att mäta, utvärdera och utveckla sin verksamhet.

Uppföljningen utgår från FN:s mål för hållbar utveckling. I uppföljningen används verktyg som konkretiserar de förväntade resultaten i arbetet för Finlands viktigaste mål. Det kan exempelvis handla om resultatkartor för de olika prioriteringarna och en stor mängd indikatorer. Arbetet styrs också av riktlinjerna för humanitärt bistånd, civilsamhällesorganisationer samt beskattning och utveckling, anvisningarna om rättighetsperspektivet och de genomgående målen samt riktlinjerna och planerna för inhemska och utländska partnerskap, som nämns nedan.

Resultatmålen och uppföljningsindikatorerna för Finlands utvecklingssamarbete bestäms så att deras koppling till

hållbar utveckling är tydlig och så att de kan användas för att följa upp hur målet för hållbar utveckling uppfylls. Den globala utvecklingen av kvinnors och flickors rättigheter och ställning följs exempelvis med FN:s indikatorer för utvecklingsmålen 5, 3 och 10. Den finländska utvecklingspolitikens mål om tillgång till tjänster för sexuell och reproduktiv hälsa följs med FN:s indikator som ger information om antalet barn- och tonårsgraviteter och hur arbetet för att förebygga dem har lyckats.

De direkta resultaten av det arbete som Finland stöder följs också med indikatorer som Finland själv fastställt.

Den numeriska och kvalitativa resultatinformationen analyseras omsorgsfullt. Informationen och externa utvärderingar används som underlag för förbättring, utveckling och planering. Måluppställningen lyckas om man förstår verksamhetsmiljön, det aktuella samhället, sina partner och sektorn som samarbetet gäller. De här insikterna säkerställer också att utvecklingssamarbetet gynnar dem som mest behöver det.

Utvecklingspolitiken eftersträvar omfattande effekter på samhällsnivå som bidrar till att målen för hållbar utveckling kan uppnås i partnerländerna.

På global nivå följer Finland hur dessa effekter och målen för hållbar utveckling uppnås i enlighet med uppföljningen av FN:s Agenda 2030.

Långsiktighet och värdeorientering i kombination med en förmåga att reagera på förändringar stöder en resultatrik och effektiv utvecklingspolitik. Förmåga att koncentrera resurserna för att uppnå de viktigaste målen ger också bättre resultat och effekter. Dessutom är det viktigt att snabbt och effektivt kunna reagera på eventuellt missbruk.

I slutet av varje valperiod upprättas en utvecklingspolitisk resultatrapport för riksdagen utifrån resultatinformationen och analysen av den. Samtidigt rapporteras utfallet av målen i den utvecklingspolitiska redogörelsen som sträcker sig över valperioderna.

9. Finland agerar långsiktigt och strategiskt

Den centrala utgångspunkten för Finlands utvecklingssamarbete är att hjälpa partnerländerna uppnå målen för hållbar utveckling. Oavsett om Finland och de finländska aktörerna arbetar bilateralt eller genom internationella institutioner utgår de alltid från att ländernas egen handlingsförmåga och bärkraft ska stärkas. Ländernas ägarskap, behov och nationella planer är centrala.

Enligt denna princip satsar Finland sina resurser i synnerhet på att åstadkomma systemförändringar som stärker partnerlandets och samhällenas möjligheter och förmåga att bättre och mer hållbart ansvara för invånarnas välfärd och försörjning.

Det är viktigt att de länder som stöds med Finlands offentliga medel i princip anpassar sina egna utvecklingsansträngningar till de internationella utvecklingsmålen och att de stämmer överens med finländska och internationellt överenskomna värderingar och mål även under svåra förhållanden. Ländernas användning av sina egna medel, inklusive åtgärder mot korruption, är av stor betydelse ur ett utvecklingsperspektiv.

**Grundidén
med Finlands
utvecklings-
samarbete är
att hjälpa
utvecklings-
länderna
uppnå målen
för hållbar
utveckling.**

Utvecklingssamarbetet och den relaterade växelverkan och dialogen är ett viktigt sätt att påverka den utvecklingsriktning som länderna väljer.

Det har visat sig att det kan ta länge att åstadkomma hållbara utvecklingsresultat, effekter och samhällelig förändring i synnerhet i de allra fattigaste länderna och i bräckliga och konfliktladdade situationer. Behovet av utvecklingssamarbete är ofta långvarigt. Med hänsyn till detta samarbetar Finland långsiktigt med partnerländerna och partnerinstitutionerna för att trygga den kontinuitet som behövs för att åstadkomma resultat.

Finlands verksamhet måste ändå alltid beakta varje enskilt lands situation och hur den förändras. I föränderliga omständigheter behövs förutom kontinuitet också tillräckligt med flexibilitet och reaktionsförmåga för att arbetet ska lyckas.

10. Hållbar utveckling stöds med många finansieringsformer

I Addis Abeba godkändes 2015 ett handlingsprogram för utvecklingsfinansiering (*Addis Ababa Action Agenda*) som anger hur målen för hållbar utveckling ska finansieras globalt. **Ett centralt mål är att alla relevanta internationella och nationella penningflöden ska riktas till stöd för en hållbar utveckling.** Det här är nödvändigt eftersom målen för en hållbar utveckling kräver en mycket större finansieringssatsning än den offentliga utvecklingsfinansieringen tillåter. Åtagandena från Addis Abeba bygger på tanken att **vi tillsammans strävar efter att alla nationer med tiden ska kunna finansiera sin egen utveckling och väl-färd med inhemska resurser**, i synnerhet genom att samla in tillräckliga skatteintäkter och avgifter av skattenatur. Utan betydande privat och ökande egen finansiering i länderna kan målen för en hållbar utveckling inte uppnås.

Det officiella statliga utvecklingsbiståndet (*Official Development Assistance, ODA*) **är en viktig del av helheten.** Det kan lösa de svåraste utvecklingsproblemen under förhållanden där ingen annan finansiering finns tillgänglig. Det kan också användas för att främja allokeringen av andra penningflöden till hållbar utveckling och möjliggöra

hållbara investeringar även under svårare förhållanden. Förutom biståndsfinansiering används i det internationella utvecklingssamarbetet bl.a. stödda lån, investeringar, borgensförbindelser och kombinationer av dessa. **Behovet av biståndsfinansiering accentueras i synnerhet i stödet till de fattigaste länderna och de bräckligaste och mest konflikttrabbade områdena.** Skuldlett-nader kan också tillgripas för att säkerställa en hållbar utveckling.

Eftersom den offentliga utvecklingsfinansieringen endast utgör en del av finansieringen för hållbar utveckling **är det nödvändigt att också på bred front rikta privata resurser och investeringar till stöd för en hållbar utveckling.** En ny arkitektur för utvecklingsfinansiering kräver ett nytt tänk och ny kompetens, och även utvärderingen av de internationella utvecklingsfinansiärernas och privata aktörernas tillvägagångssätt och utvecklingseffekter behöver förbättras. Utvecklingsbehovet är stort.

Finlands stöd för hållbar utveckling bygger på det mångsidiga tillvägagångssätt som avses i Addis Abeba-överenskommelsen. Det här gör det möjligt att välja en finansieringsform som är ändamålsenlig för verksamhetens karaktär.

Samtidigt kan man uppnå betydligt mer omfattande resultat och genomslag.

Finlands officiella utvecklingsfinansiering ges både som bistånd och som lån eller investeringar. Även den senare finansieringsformen eftersträvar utvecklingseffekter i linje med Finlands utvecklingspolitiska mål, men förväntas dessutom återbetala sig och ge avkastning. Avkastningsförväntningen säkerställer att finansieringen beviljas livsdugliga företag med hållbara utvecklingseffekter och främjar nya investeringar och lån. Stöd i form av lån och investeringar kan också främja det finländska mervärdet och anlitandet av finländsk kompetens, och möjliggöra investeringar och projekt kring hållbar utveckling där sådana annars inte skulle komma igång.

Finnfund är en viktig och växande finländsk aktör och en seriös internationell aktör inom offentlig utvecklingsfinansiering i form av lån och investeringar och i arbetet för att säkerställa att också andra finansiärer deltar i hållbara utvecklingsinvesteringar. I Finnfundets verksamhet accentueras samhällsansvar, det finländska utvecklingssamarbetets viktigaste mål, finländskt mervärde och innovationsförmåga samt

Finlands offentliga utvecklingsfinansiering fördelas både i form av bistånd och i form av lån och investeringar. Genom att förena offentlig och privat finansiering är det möjligt att mångdubbla helhetsfinansieringen för hållbar utveckling och få till stånd en större utvecklingspåverkan.

nolltolerans när det gäller skattesmitning.

Finnfund understöder målet att finländska företag i internationell jämförelse ska ha rättvisa möjligheter att konkurrera om projekt som finansieras med utvecklingssamarbetsmedel.

Finland stöder bilateralt samarbete, finansiering för multilaterala institutioner och dessutom verksamhet i finländska företag (även små och medelstora företag), forskningsinstitut och andra institutioner, högskolor och det civila samhället och dess organisationer för att främja hållbar utveckling och stärka utvecklingsländernas självständiga ekonomiska tillväxt. Finland uppmuntrar flerpartssamarbete och samarbete mellan dessa aktörer och satsar på affärslösningar för tillväxtmarknader samt handel och utveckling. I finansieringen av civilsamhällesorganisationernas utvecklingssamarbete beaktas arbetets särskilda karaktär som stärker det civila samhället och samtidigt demokratin, och för dem säkerställs en växande relativ andel av finansieringen.

Finland stärker finansieringsbasen för hållbar utveckling genom att arbeta för

att privata finansiärer ska delta i finansieringen av hållbara utvecklingsprojekt.

Den totala finansieringen för hållbar utveckling kan flerdubblas genom att kombinera offentlig och privat finansiering så att utvecklingseffekterna blir större. Finländska och utländska aktörer uppmuntras att bygga upp innovativa finansieringsekosystem och delta i impact investment för hållbar utveckling. Samtidigt måste man säkerställa att finansiering också riktas till de minst utvecklade länderna och sektorerna med det största finansieringsunderskottet, på ett sätt som motsvarar ländernas nationella utvecklingsplaner och inte försämrar deras förmåga att klara av sina skulder.

Finland förutsätter att företag som stöds med medel för utvecklingssamarbete främjar de mänskliga rättigheterna och iakttar principerna för företagsansvar, bl.a. skatteansvar och öppenhet. Finska staten tolererar inte skattesmitning via skatteparadis.

En metod som Finland tillämpar för att stödja hållbar utveckling i linje med Addis Abeba-överenskommelsen från 2015 är att stärka utvecklingsländernas beskattningsförmåga. Det här innebär

bl.a. att utveckla ländernas nationella skatte- och budgetsystem, bekämpa korruption, stärka öppenheten och redovisningsskyldigheten samt skapa utbildnings- och kamratstödssystem för skattemyndigheterna och andra yrkesgrupper i den offentliga förvaltningen. Genom utvecklingssamarbete kan man bygga upp förtroendet för en ansvarsfull beskattning och användning av offentliga medel i samarbete med det civila samhällets organisationer, politiska aktörer och medier. Finland motverkar aktivt aggressiv skatteplanering, skattesmitning och skadlig skattekonkurrens. Finland arbetar också för att stärka FN:s skattekommitté så att utvecklingsländerna kan påverka arbetet för att reformera den internationella beskattningen.

Finlands andel av den internationella klimatfinansieringen kanaliseras som en del av finansieringen för utvecklingssamarbetet. Finansieringen fortsätter med hänsyn till Finlands internationella åtaganden så att resurserna riktas till både bekämpning av och anpassning till klimatförändringen.

Nivån på Finlands anslag för utvecklingssamarbete

Finland har förbundit sig till FN:s mål att avsätta 0,7 procent av bruttonationalinkomsten (BNI) för utvecklingssamarbete och 0,2 procent av BNI som stöd för de minst utvecklade länderna. Enligt regeringsprogrammet från 2019 ska en vägkarta utarbetas för att uppnå dessa FN-mål.

Behovet av finansiering för utvecklingssamarbetet kommer att förbli stort inom den överskådliga framtiden. Coronapandemins socioekonomiska konsekvenser är särskilt tunga för de fattigaste länderna och utvecklingsländerna, som har en stor offentlig skuld. De har inte samma möjligheter som mer utvecklade ekonomier att utnyttja omfattande stimulansfinansiering, och deras bärkraft är svag sedan tidigare. **Till följd av pandemin och konsekvenserna av den har fattigdomen börjat öka markant och skuldskrisen förvärrats.** Skillnaderna mellan de fattigaste länderna och länder som Finland växer. Det blir svårare för de fattiga länderna att närma sig målen för hållbar utveckling, utbilda och satsa sin unga befolkning, bekämpa

och anpassa sig till klimatförändringen och bli jämbördiga ekonomiska partner. Många länder kämpar för att överhuvudtaget klara sig. Därför kräver de här ländernas situation ett långsiktigt internationellt stöd.

De nordiska länderna är en viktig referensgrupp för Finland inom utvecklingspolitiken. De har redan uppnått eller överskridit 0,7-procentsnivån. Den svenska budgeten för utvecklingssamarbete är cirka fem gånger så stor som Finlands, den norska cirka fyra gånger så stor och det samhällsekonomiskt närmast liggande landet Danmarks mer än två gånger så stor som Finlands.

För att Finland ska uppnå FN:s mål ökas finansieringen för utvecklingssamarbetet planmässigt och gradvis över flera valperioder. Finland eftersträvar en nivå, som motsvarar FN:s mål att avsätta 0,7 procent av bruttonationalinkomsten för utvecklingssamarbete och 0,2 procent av BNI som stöd för de minst utvecklade länderna. Målet är att nivån 0,7 procent ska uppnås 2030. Målet på 0,2 procent för de minst utvecklade länderna ska uppnås så snart som möjligt.

FN:s mål är procentuella andelar av de enskilda ländernas BNI, och tillståndet

för landets finanser påverkar förmågan att delta i finansieringen av utvecklingssamarbetet. Finland granskar finansieringen av utvecklingssamarbetet med hänsyn till sin makroekonomiska situation.

Finansiering i form av bistånd förblir Finlands primära finansieringsform i utvecklingssamarbetet. Utöver detta beviljas anslag i form av lån och investeringar som ökar inte underskottet i statsfinanserna; denna finansieringsform förväntas återbetala sig och ge avkastning. Den kommer att tillämpas i synnerhet som en del av klimatfinansieringen och för att stödja bekämpningen av och anpassningen till klimatförändringen, inklusive lösningar för ren energi och cirkulär ekonomi i utvecklingsländer.

11. Hållbar utveckling främjas med innovationer

För att uppnå målen för hållbar utveckling krävs ett nytt sätt att tänka och handla. Det behövs innovativa lösningar och ett intensivare samarbete mellan staten, den privata sektorn, det civila samhället, högskolorna och forskningsinstituten. Tekniska, sociala och verksamhetsrelaterade innovationer samt i synnerhet digitalisering och cirkulär ekonomi är viktiga pådrivare. De öppnar upp helt nya möjligheter att lösa globala utvecklingsutmaningar, åstadkomma hållbar ekonomisk tillväxt, främja samsättning och god förvaltning och

hantera kriser och katastrofer. De möjliggör också nya sätt att främja mänskliga rättigheter, jämställdhet och likabehandling, inbegripet de mest utsatta människornas rättigheter och välfärd. För att säkerställa en hållbar utveckling är det särskilt viktigt att se till att utvecklingsländernas samhällen och medborgare får bättre beredskap att utnyttja och gynnas av digitalisering, artificiell intelligens och andra innovativa lösningar.

Utifrån dessa utgångspunkter utnyttjar Finland kompetens, teknik, digitala

lösningar och innovation i sitt utvecklingssamarbete och sin humanitära verksamhet. Finland stöder utvecklingen av lösningar anpassade till lokala förhållanden och stärkandet av den digitala kompetensen. Samtidigt stärker Finland internationella och regionala organisationers och utvecklingsländers möjligheter att använda nya lösningar och ny teknik och delta i samarbetet för att utveckla innovationer och lösningar. De tekniska lösningarna och digitaliseringen får inte äventyra de mänskliga rättigheterna och demokratiutvecklingen.

12. Verksamheten bygger på goda partnerskap

Finland försöker maximera effekten av sina åtgärder genom att stärka inhemska och utländska partnerskap och aktivt hitta synergieffekter och kompletterande politik-, verksamhets- och stödformer. I all verksamhet bedömer man på vilket sätt finländsk kompetens och Finlands starka sidor kan tillföra mervärde i utvecklingssamarbetet.

A. Inhemska partnerskap

En hållbar utveckling kräver att alla samhällsaktörer deltar och samarbetar på det sätt som FN kommit överens om. Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete stöder sig på finländska offentliga aktörers, det civila samhällets, den privata sektorns, forskningsinstitutens och läroanstalternas aktiva deltagande och de starka partnerskapen mellan dem. På det sättet uppnås effektivare och mer hållbara positiva resultat för människornas välbefinnande och samhällenas utveckling. Det är viktigt att stora delar av det finländska samhället deltar: Hållbar utveckling är summan av olika aktörers arbete och många olika samarbetsformer. Finländsk kompetens och finländska aktörer är eftertraktade och uppskattade inom sektorn för hållbar utveckling.

I all verksamhet bedömer man på vilket sätt man genom finländsk kompetens och Finlands starka sidor kan tillföra mervärde för att uppnå hållbar utveckling och målen i denna redogörelse.

Utvecklingspolitiska kommissionen sammanför olika aktörer i det finländska samhället och stärker den utvecklingspolitiska dialogen och utvecklingspolitikens genomslag i Finland. Utvecklingspolitiska kommissionen har en viktig ledande roll i främjandet av hållbar utveckling i Finland.

Finlands **civila samhälle** behöver få en ännu starkare roll i utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet. Med sin verksamhet bidrar det civila samhällets organisationer till lösningarna på olika utvecklingsproblem och minskningen av fattigdomen och ojämlikheten i utvecklingsländerna. Deras lokal- och fältkännedom är viktig i den finländska utvecklingspolitiken. De når också utsatta människor och grupper som kan vara svåra att nå i samarbetet mellan regeringarna.

Det civila samhällets organisationer spelar också en viktig roll eftersom de ger och utvecklar humanitärt bistånd. De kan också arbeta effektivt för att t.ex. främja demokrati, fredliga lösningar och miljöskydd.

Ett fritt, självständigt civilsamhälle och yttrandefrihet är centrala beståndsdelar av ett fredligt, stabilt och välmående samhälle också i utvecklingsländerna. Det civila samhällets förmåga att lyfta fram missförhållanden och föreslå lösningar är en viktig förutsättning för samhällenas välfärd och demokratis utveckling. Därför har de finländska civilsamhällesorganisationerna en särskilt viktig roll som stöd för utvecklingsländernas egna civila samhällen, deras ställning och aktiviteter och för att främja de universella mänskliga rättigheterna i dessa länder.

De finländska civilsamhällesorganisationerna erbjuder sitt kunnande och en modell för hur ett aktivt, fritt, pluralistiskt och mångstämmigt civilsamhälle kan bidra till hela samhällets utveckling. Civilsamhällesorganisationerna gör också utvecklingsländernas röster hörda i det finländska samhället och beslutsfattandet. Dessutom har människorättsförsvarare och människorättsaktörer i det civila samhället en viktig roll i bedömningen av utvecklingssamarbetets människorättskonsekvenser och påtalandet av missförhållanden samt i den nationella och internationella dialogen.

Hållbar utveckling är summan av många olika aktörers insatser och flera olika samarbetsformer.

Verksamheten bland aktörerna i ett pluralistiskt civilsamhälle stöds med de offentliga utvecklingsmedel som beskrivs i avsnitt 10, och aktörerna kan också få annan finansiering för hållbar utveckling.

Den privata sektorn och företagen är viktiga för den finländska utvecklingspolitiken. Deras mångsidiga arbete för att verkställa och finansiera projekt inom hållbar utveckling, stärka utvecklingsländernas intellektuella kapital och förbättra den privata sektorns handlingsförmåga och den ekonomiska bärkraften generellt främjas.

Liksom i Finland är en fungerande privat sektor grunden för en hållbar ekonomi även i utvecklingsländerna. Den är viktig för att skapa välfärd och välbefinnande i samhället. En privat sektor som växer och blir starkare är en förutsättning för en starkare offentlig ekonomi. Den privata sektorn genererar skatteinkomster och kan på det sättet förbättra utvecklingsländernas möjligheter att finansiera sina offentliga utgifter, t.ex. utbildning, hälso- och sjukvård och socialtjänster.

I utvecklingsländerna, liksom i Finland, är den privata sektorns uppgift att generera mervärde genom att producera

varor och tjänster, skapa anständiga arbetstillfällen och stärka ekonomin genom att bedriva utrikeshandel. Den privata sektorns roll i utvecklingsländerna är central i arbetet för att bygga upp framtidens ekonomiska relationer med regionala och internationella handelspartner. Den privata sektorn kan åstadkomma innovationer och klimat- och miljömässigt hållbara lösningar inom ren teknik och cirkulär ekonomi. Genom sin verksamhet kan den privata sektorn stärka kvinnors och ungas ekonomiska ställning och deltagande.

Finland främjar och stöder de finländska företagens möjligheter att vara med och lösa utvecklingsproblem på tillväxtländernas marknader. Tätare kontakter med lokala företag uppmuntras och stöds. Utgångspunkten är att de finländska företagens kunnande och teknik är internationellt konkurrenskraftiga och kan erbjuda lösningar enligt mål-landets verkliga behov. Expertföretagen inom utvecklingssamarbetet är viktiga för en hållbar utveckling. Företagsverksamheten bör främja principerna för företagsansvar och även i övrigt arbeta enligt utvecklingspolitikens värderingar och principer.

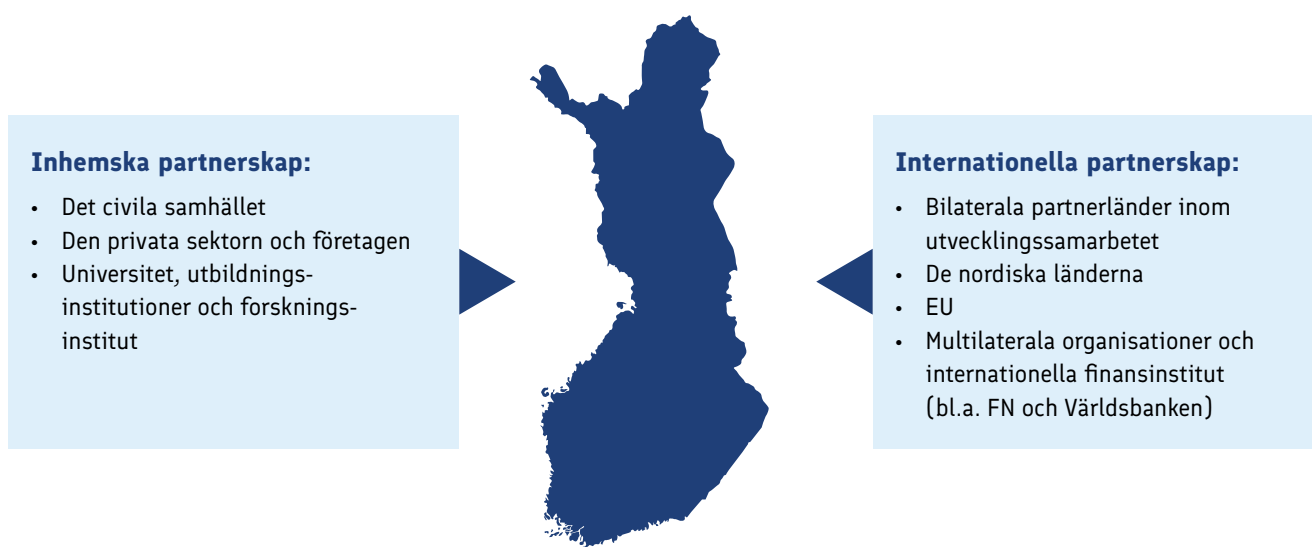
Målet är att de finländska företagens andel i verksamheten som finansieras med utvecklingssamarbetsmedel ska öka. Finländska företag kan delta i arbetet för hållbar utveckling med stöd av den nationella finansieringen som nämns i avsnitt 11 eller annan finansiering för hållbar utveckling och genom att delta i upphandlingar och projekt i utvecklingsländer som finansieras av internationella utvecklingsaktörer och institutioner och av EU. Givetvis kan de också främja hållbar utveckling i sin sedvanliga kommersiella verksamhet och som privata investerare på tillväxtmarknaderna.

Ett viktigt sätt att erbjuda finländskt kunnande för utvecklingsländernas behov är att finländska företag deltar i EU:s, de internationella organisationernas och utvecklingsfinansieringsinstitutionens upphandlingar. Företagens möjligheter och förutsättningar att delta i denna verksamhet stöds allt mer systematiskt i hemlandet, de städer där institutionerna har sina högkvarter och i utvecklingsländerna.

I Finland utvecklar statsförvaltningen långsiktigt sitt partnerskap med den privata sektorn, förbättrar informationsgången om företagens möjligheter

UTVECKLINGSPOLITISKA PARTNERSKAP

att delta i utvecklingssamarbetet och utvecklar principerna för och sätten att delta. Målet är att stärka den privata sektorns kunskaper och insatser för hållbar utveckling och deras deltagande i arbetet för en hållbar utveckling i utvecklingsländerna med iakttagande av utvecklingspolitikens principer.

Finlands **högskolor, forskningsinstitut och institutioner i utbildningssektorn** spelar en viktig roll i utvecklingspolitiken. De kan stödja arbetet med att stärka partnerländernas sektorsövergripande kunskaper och utbildning och bidra till att lösa utbildningskrisen genom forskningssamarbete, kapacitetsstärkning och annat samarbete. De kan också erbjuda nya möjligheter till hållbar utveckling med hjälp av innovationssamarbete och utvidgning av vetenskapsnätverken till utvecklingsländerna.

Högskolor och forskningsinstitut har tematisk och landsspecifik kompetens inom de globala utmaningarna och dessutom lokal- och fältkännedom som bör utnyttjas i olika projekt och även i större omfattning som stöd för den finländska utvecklingspolitiken och aktörerna i den privata sektorn. Forskarsamhället

kan också stärka utvärderingen och utvecklingen av det finländska utvecklingssamarbetet genom att erbjuda akademisk expertis inom mätning, uppföljning och analys av utvecklingssamarbetets mål och resultat.

De finländska samhällsaktörernas **ömsesidiga partnerskap** och multiaktörspartnerskap är en styrka i utvecklingspolitiken. Det är viktigt att det finländska samhället kan verka allt mer aktivt och omfattande i utvecklingsländerna och vara närvarande där för att främja hållbar utveckling. Samarbete och nätverk kan medföra betydande synergifördelar på landsnivå och särskilt under mer krävande förhållanden. Samarbetet och nätverkanter mellan företag, civilsamhällesorganisationer och finländska institutioner stöds i Finland och i utvecklingsländerna, och samarbetsförutsättningarna stärks. Finlands ambassader har en viktig roll i det här arbetet.

B. Internationella partnerskap

B.1. Bilateral partner och bilateralt utvecklingssamarbete

Finland främjar sina utvecklingspolitiska mål direkt i det bilaterala samarbetet med partnerländerna och dessutom i sitt arbete för att stödja utvecklingsländer tillsammans med multilaterala internationella institutioner och internationella civilsamhällesorganisationer. Metoderna är påverkansarbete, finländskt kunskaper och utvecklingsfinansiering – ofta i kombination med varandra.

Det bilaterala utvecklingssamarbetet med partnerländerna möjliggör en direkt kontakt med landets ledning och samhälle, stärker Finlands mångsidiga relationer med utvecklingsländer och är ett konkret sätt att påverka den hållbara utvecklingen inom de områden Finland är bra på. I det bilaterala utvecklingssamarbetet planerar Finland samarbetet strategiskt och försöker åstadkomma förändringar på systemnivå samtidigt som Finlands politiska, ekonomiska och

kulturella relationer med partnerländerna stärks.

För partnerländerna i de bilaterala utvecklingssamarbetet utarbetas regelbundet landstrategier. Strategierna behandlar på ett brett, strategiskt plan partnerlandets och det lokala samhällets och ekonomins tillstånd och Finlands samarbete med landet inom olika sektorer, ur både utrikes- och säkerhetspolitikens, handelns och ekonomins, forsknings- och innovationsrelationernas och utvecklingsfrågornas synvinkel. I landstrategierna beaktas det finländska samhällets totala insats och verksamhet i de bilaterala relationerna.

I samband med landstrategierna upprättas landprogram för det bilaterala utvecklingssamarbetet med varje partnerland. I beredningen beaktas målen för hållbar utveckling och landets situation, behov och utvecklingsplaner, Finlands mål som part i den övergripande bilaterala relationen enligt landstrategin samt Finlands värderingar och styrkor. Med hjälp av landprogrammen kan långsiktigheten i arbetet säkerställas. I genomförandet av programmen beaktas dock också eventuella föränderliga situationer och undantagssituationer.

I den bilaterala verksamheten koncentrerar Finland sitt stöd i synnerhet till de bilaterala huvudpartnerländerna och stöder också andra länder enligt behov. Finland finansierar program och projekt, men deltar också i genomförandet av bilaterala projekt när det är det bästa sättet att åstadkomma resultat med stöd av Finlands styrkor. Även som finansär deltar Finland i besluten om projekt eller program.

Finlands bilaterala utvecklingssamarbete fokuserar på de minst utvecklade länderna och beaktar samtidigt behovet av hållbar, fredlig utveckling i synnerhet i bräckliga och konfliktladdade situationer, där hjälpbehovet är allra störst. Finland verkar också i länder och områden i akut kris.

Afrika är det geografiska fokusområdet för Finlands utvecklingssamarbete. När utvecklingsländerna blir rikare kommer allt fler av de minst utvecklade länderna enligt prognoserna att finnas i Afrika. Men skillnaderna mellan de

afrikanska länderna är stora både när det gäller utvecklingsutmaningar och samarbetsmöjligheter. Finlands relationer med de rikare länderna präglas av politiskt och ekonomiskt samarbete. Med hjälp av utvecklingssamarbetet stöds i synnerhet de minst utvecklade, sviktande eller konflikttrubbade staterna, även med hänsyn till situationer där klimatförändringen i kombination med andra stora utvecklingsutmaningar fördröjer arbetet för att uppnå målen för hållbar utveckling. I Finlands Afrikastrategi behandlas främst stärkandet av de politiska och handels-ekonomiska relationerna med Afrikas länder utifrån en ny typ av partnerskap, samtidigt som man konstaterar att utvecklingssamarbetet även i framtiden kommer att vara ett viktigt element i relationerna.

Finland stöder dessutom hållbar utveckling i Asiens fattigaste, sviktande stater och vid behov i krisområden. Finland stöder också hållbar utveckling och reformer i länder som är viktiga för Finland t.ex. i östra Europa och Mellersta Asien.

B.2. Multilaterala partner, EU och nordiska partner

Arbetet som en del av den nordiska gruppen och EU samt deltagandet i det multilaterala samarbetet är viktiga sätt för Finland att stärka den hållbara utvecklingen globalt och vara en föregångare när det gäller de mål som är viktigast för Finland.

De nordiska länderna är Finlands närmaste referensgrupp i det internationella påverkansarbetet och när det gäller utvecklingssamarbetets mål, genomförande och metoder. Som ett av de nordiska länderna påverkar Finland utvecklingspolitiskt bl.a. genom att delta i det nordiska påverkansarbetet och den nordiska rotationen i de multilaterala institutionernas beslutsfattande. De nordiska länderna samarbetar på flera plan. Finland försöker också stärka den nordiska parlamentariska debatten om utvecklingspolitiken.

I Europeiska unionen påverkar Finland unionens utvecklingspolitik genom att främja Finlands utvecklingspolitiska

principer och mål och kanaliserar en del av sin utvecklingsfinansiering via EU. EU:s och medlemsstaternas sammanlagda finansiering gör unionen till världens största finansiär av utvecklingssamarbete.

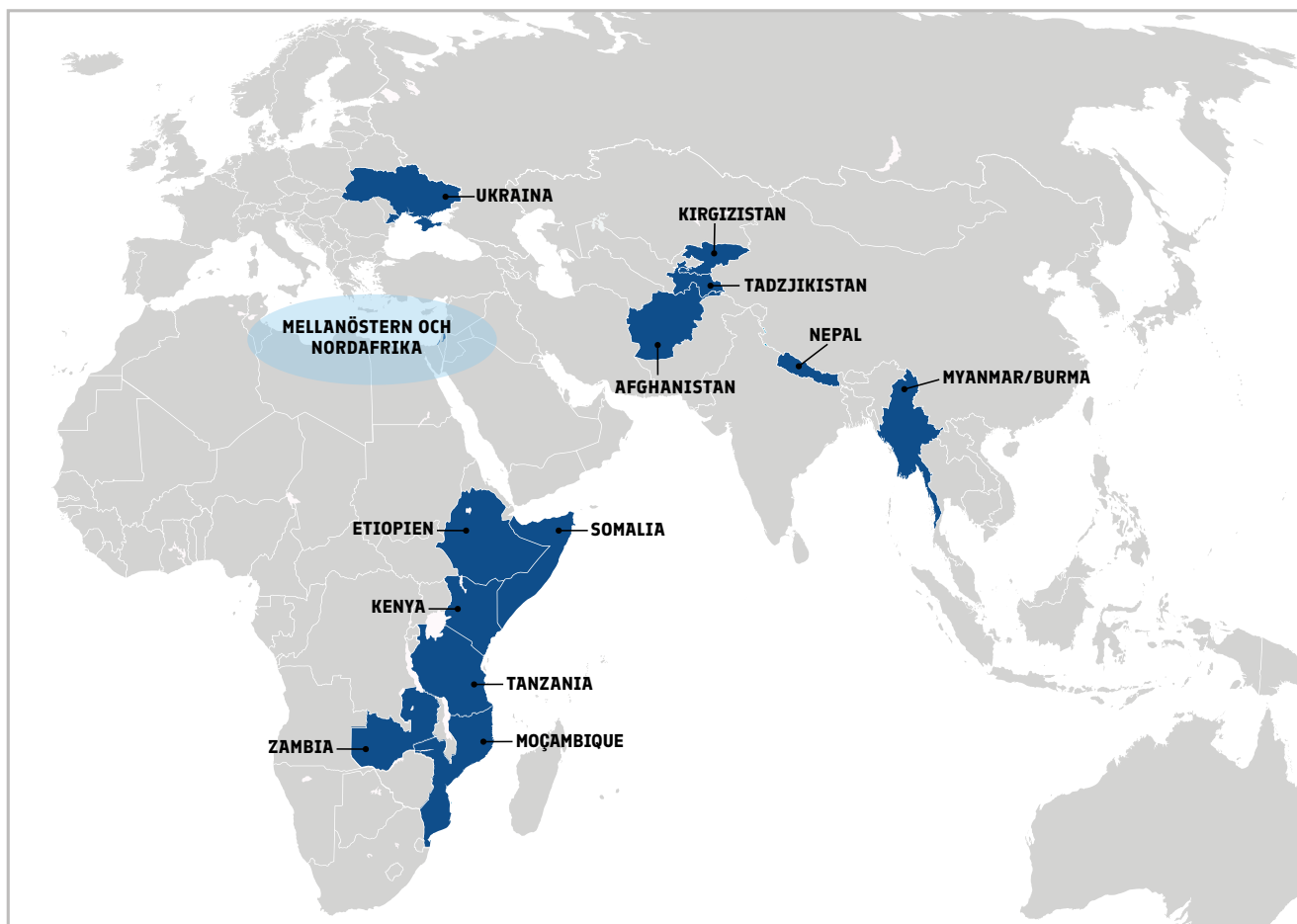
Som EU-medlemsstat påverkar Finland framtidens utvecklingspolitik och deltar i styrningen av EU:s utvecklingssamarbete, humanitära bistånd och utvecklingsfinansiering. Finland arbetar för koherens i EU:s och medlemsstaternas utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete och stöder Team Europe-verksamheten för att göra EU:s arbete känt i tredjeländer och öka genomslaget där.

Multilaterala organisationer och internationella utvecklingsfinansieringsinstitut är ett mycket viktigt stöd för hållbar utveckling i utvecklingsländerna. Samarbetet med dem är en hörnsten i den finländska utvecklingspolitiken. FN-systemet, Världsbanken och de regionala utvecklingsbankerna är särskilt viktiga institutioner ur ett utvecklingspolitiskt perspektiv. Detta samarbete är samtidigt ett bra sätt för Finland att stärka det multilaterala regelbaserade internationella systemet och dess handlingsförmåga. Genom multilaterala aktörer kan Finland påverka den hållbara utvecklingen mer än ett litet land ensamt kan göra, och samtidigt arbeta för värderingar och principer som är viktiga för Finland.

Det politiska påverkansarbetet bedrivs på flera plan, även i organisationernas och institutionernas besluts- och förvaltningsorgan och genom övrig regelbunden växelverkan med institutionernas ledning och tjänstemän. FN är ett normativt multilateralt system som stärker internationella policybeslut och även arbetar operativt i praktiken. Påverkansarbetet är en viktig del av Finlands allmänna politik och prioritering inom FN.

Finland finansierar med utvecklingssamarbetsanslag de aktörer som bäst driver Finlands utvecklingspolitiska mål och prioriteringar och som bevisligen åstadkommer resultat. Styrkorna hos de organisationer och finansieringsinstitut som bedriver multilateralt

Partnerländerna i Finlands bilaterala utvecklingssamarbete år 2021.

utvecklingssamarbete är deras stora geografiska och tematiska omfattning, den stora volymen tillgänglig finansiering, den goda handlingsförmågan och genomslaget.

Finland arbetar aktivt för att de multilaterala organisationer och globala och regionala utvecklingsfinansieringsinstitut som får finansiering av Finland effektivt och resultatrikt ska kunna hjälpa utvecklingsländerna uppnå målen för hållbar utveckling och i sitt arbete ta hänsyn till mål, prioriteringar och principer som är viktiga för Finland.

För samarbetet med de viktigaste multilaterala parterna, såsom FN-organisationerna och utvecklingsfinansieringsinstituten, upprättas påverkansmål som uppdateras regelbundet och som främjar och sammanfattar hur och i vilken riktning Finland vill utveckla deras verksamhet. Detta är viktigt också med tanke på att Finlands bilaterala utvecklingssamarbete ofta genomförs i samarbete med multilaterala organisationer.

Att finländska experter väljs till de multilaterala institutionernas tjänster på högkvarteren och fältet är ett viktigt

sätt att stärka det multilaterala samarbetet för en hållbar utveckling. Finländska sökande får stöd för att delta och lyckas i ansökningsprocesserna.

13. Genomförandet av utvecklingspolitiken bygger på gemensamt antagna internationella principer

I Finlands utvecklingspolitik och utvecklingssamarbete iakttas internationellt överenskomna principer. De ingår i kvalitetskriterierna som ska säkerställa att den verksamhet Finland finansierar åstadkommer hållbara resultat och positiva långtidseffekter i utvecklingsländerna. Utvecklingssamarbetets resultat och effekter följs med hjälp av högklassiga, verifierbara och tillräckligt detaljerade data.

Grunden för det utvecklingssamarbete som Finland finansierar är partnerlandets och samarbetsparternas omfattande och inkluderande **ägarskap** och engagemang för att uppnå utvecklingsmålen. Finland satsar på att stärka det lokala kunnandet i partnerländerna. Den lokala kompetensen säkerställer att resultaten som uppnåtts med Finlands stöd är hållbara på lång sikt. Finland stärker sina partnerskap som involverar många aktörer för att uppnå utvecklingsmålen.

Det är också viktigt att säkerställa att utvecklingsresultaten fördelas så brett som möjligt.

Finland har åtagit sig att främja **öppenhet och transparens** i utvecklingssamarbetet och gör det också internationellt. I utvecklingssamarbetet som Finland finansierar måste informationen delas öppet. Då kan man noggrant följa allokeringen av medlen och samtidigt minska risken för missbruk. Finland förutsätter att samarbetsparterna tar ansvar för att uppnå resultat i utvecklingssamarbetet och ansvar i förhållande till mottagarna.

Finland har förbundit sig till OECD:s rekommendation om **obundet bistånd**, som betyder att mottagaren inte behöver göra upphandlingar i givarlandet för att få bistånd. Detta har ökat biståndets effekter och minskat risken för att det ska riktas till aktörer som inte är i allra störst behov av det.

Flera olika politiksektorer är avgörande för en hållbar utveckling. Sådana är till exempel säkerhets-, handels-, jordbruks-, hälso-, miljö-, klimat- och migrationspolitiken. **Konsekvent politik och integrerad verksamhet** i utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet samt mellan olika politiska sektorer är helt oundgängligt för en hållbar utveckling. Ett konsekvent agerande säkerställer att Finland kan främja sina mål samordnat inom olika politiska sektorer. Samtidigt säkerställs att olika politiska sektorer inte för arbetet i motsatta riktningar. Finland ska också arbeta för följdriktighet i EU:s och den internationella gemenskapens agerande. God samordning gör verksamheten effektivare, sparar resurser och åstadkommer bättre resultat och genomslag.

Finland har förbundit sig **att främja samarbetet mellan biståndsgivarna och förenhetliga tillvägagångssätten.**

En fungerande arbetsfördelning och optimal användning av ekonomiska resurser och personalresurser främjar en positiv utveckling i utvecklingsländerna. Särskilt under de svåraste förhållandena måste den internationella gemenskapens hela verksamhet och resurser inriktas effektivt och samordnat. Även Finlands olika former av utvecklingssamarbete och övriga utrikespolitiska verksamhet genomförs på ett ömsesidigt

kompletterande sätt. Finland vill stärka EU:s och medlemsstaternas gemensamma program och övriga samarbete i utvecklingsländerna.

Andra viktiga internationellt överenskomna principer är att verksamheten ska vara ändamålsenlig i förhållande till utvecklingsmålen, resultatrik, effektiv, verkningsfull och hållbar.

Utvecklingssamarbetet och anslagen för det administreras i Finland huvud-

sakligen av utrikesministeriet. Tillräckliga resurser garanteras för att förbereda och genomföra uppgifterna och hantera riskerna. Utrikesministeriet och de övriga ministerierna har ett fungerande samarbete inom utvecklingspolitiken.

GLOBALA MÅLEN för hållbar utveckling

14. Riskhanteringen och riskpreventionen är effektiv

Utvecklingssamarbetet bedrivs under krävande förhållanden och innebär risker som hanteras genom noggrann planering och genom att omsorgsfullt välja och följa upp partnerna. Riskhanteringen är en viktig del av ledningssystemet för Finlands utvecklingssamarbete. Riskerna i anslutning till utvecklingssamarbetet och verksamhetsmiljön föregrips och hanteras i enlighet med en riskhanteringspolicy som bygger på statsförvaltningens gemensamma principer. Policyn anger riskhanteringsens mål, ansvar och genomförande och omfattar alla utvecklingssamarbetets finansieringsformer och finansieringsbeslut. En god riskhantering och ett professionellt genomförande av utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet kräver tillräckliga personalresurser.

Finland väljer partner som har ändamålsenliga riskhanterings-, uppföljnings- och revisionssystem. Resultaten och medelsanvändningen rapporteras och projekten följs upp bl.a. på plats under fältresor, genom att delta i biståndsgivarnas samarbete och organisationernas direktionsarbete och genom att föra bilaterala diskussioner på olika

**Utvecklings-
samarbetets
risker hanteras
med hjälp
av grundlig
planering,
omsorgsfullt
utvalda partner,
övervakning och
snabba ingrepp
när oegentligheter upptäcks.**

nivåer med samarbetspartnererna. Utrikesministeriet beställer regelbundet externa granskningar och utvärderingar av sitt utvecklingssamarbete. Alla missbruksmisstankar utreds. Olika myndigheter samarbetar enligt behov i de olika faserna av riskhanteringen.

Finland accepterar inte trakasserier, osakligt bemötande eller missbruk av chefsposition i utvecklingssamarbetet. Det utvecklingssamarbete som Finland bedriver eller stöder bygger på nolltolerans för sexuellt utnyttjande, våld och sexuella trakasserier. Misstankar ska behandlas snabbt och med ändamålsenliga åtgärder.

15. Kommunikation och global fostran hör till en öppen utvecklingspolitik som kan få samhällets breda stöd

Stödet för utvecklingssamarbetet är i princip starkt och stabilt i Finland. Årliga opinionsundersökningar visar att cirka 80 procent av finländarna under 2000-talet har ansett att utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet är mycket viktigt eller ganska viktigt. Finländarnas möjligheter att få information om globala utvecklingsfrågor och relaterade utmaningar och framgångar är en viktig förutsättning för att det finländska samhället ska kunna stödja det internationella arbetet för en hållbar utveckling.

En bra kommunikation är viktig för den finländska utvecklingspolitiken. Kommunikation och global fostran är en

uppgift för alla aktörer inom utvecklingssamarbetet. Civilsamhällets små och stora organisationer har en särskilt viktig roll i arbetet med global fostran och biståndskommunikation i hela landet. Global fostran uppmuntrar människor att aktivt reflektera över de globala konsekvenserna av sina handlingar och agera på ett sätt som bidrar till en hållbar utveckling.

En öppen och mångsidig kommunikation beskriver det utförda arbetet, behovet, resultaten och utmaningarna. Kommunikation och journalistik om utvecklingsfrågor hjälper människor förstå världen, de stora internationella

utvecklingstrenderna och problemen, deras inverkan på Finland och Finlands möjligheter att vara med och lösa internationella problem. Kommunikationen förklarar också sambandet mellan mänsklig utveckling och klimat- och miljöfrågor. En bra kommunikation och ett gott samarbete med medierna lockar olika finländska aktörer till utvecklingspolitiken och utvecklingssamarbetet och breddar kompetensunderlaget och Finlands förmåga att bära ansvar när internationella problem ska lösas.

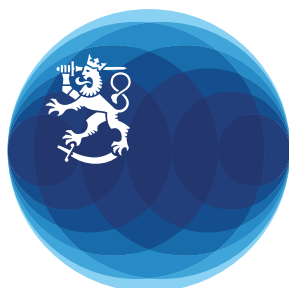

um.fi/utvecklingspolitik-och-utvecklingssamarbete

Layout: Innocorp Oy

Fotografier: Juho Paavola, Marja-Leena Kultanen, Martina Woodson, Ville Palonen,
Rauli Virtanen, Martina Woodson, Alex Kamweru, Juho Paavola

UTVECKLINGSPOLITISK REDOGÖRELSE FÖR DE KOMMANDE VALPERIODERNA

Ulkoministeriö
Utrikesministeriet